

РЕЦЕНЗИЯ

от

доц. д-р Мариета Христова Рабохчийска,

доцент в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.3. „Политически науки“ в СУ „Св. Климент Охридски“ и доцент в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“ във ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“, научна специалност „Военнополитически аспекти на сигурността“, обявен със заповед на Министъра на отбраната № ОХ-332/06.04.2022 г. и обнародван в ДВ бр. 31/19.04.2022 г.

с кандидат подполковник гл. ас. д-р инж. Даниел Стоянов Берчев

1. Данни за конкурса

Конкурсът за доцент в областта на сигурността и отбраната, направление национална сигурност и в частност – военнополитическите аспекти на сигурността е обявен за нуждите на секция „Научноизследователска дейност“ на Институт „Научноизследователска и иновационна дейност“ при НВУ „Васил Левски“ за военнослужещ.

Със заповед № РД-02-731/09.06.2022 г. на Началника на Националния военен университет „Васил Левски“ е назначено научно жури, което проведе първото си заседание на 28.06.2022 г. В състава на журито съм определена за външен член, като ми е възложено изготвянето на рецензия.

Документи за участие в конкурса за доцент е подал само един кандидат – гл. ас. д-р Даниел Берчев. Представеният от него комплект материали е изряден и пълен. Кандидатурата е определена от журито като допустима.

В хода на процедурата или преди нея няма постъпили сигнали или доказано плагиатство в научните трудове на кандидата. Кандидатът е

вписан в Публичния регистър на академичния състав и защитените дисертационни трудове на НАЦИД.

Д-р Берчев е приложил две справки-декларации: с първата доказва изпълнението на минималните национални изисквания (събрани 435 точки при изискуем минимум от 400), а с втората – изпълнението на допълнителните изисквания на НВУ за заемане на академичната длъжност „доцент“, предвидени в чл. 30, т. 7 от Правилника за подбор и развитие на академичния състав на НВУ „Васил Левски“ и изброени в Приложение 5 към него (събрани 177 при изискуем минимум от 150 точки). Внимателната съпоставка показва, че няма съдържателно припокриване по различните показатели в справките и в този смисъл няма повторение на доказателства за изпълнение на двата вида изисквания. Напротив – от двата документа става ясно, че като автор, включително на публикации с практико-приложен характер, д-р Берчев се ползва с висока степен на цитируемост.

Категорично може да се направи изводът, че е спазена процедурата в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и с Правилника за прилагането му, както и с Правилника за подбор и развитие на академичния състав на НВУ. От представените документи е видно, че Даниел Берчев отговаря на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ, установени чрез Правилника за прилагането му, също както на изискванията на чл. 24, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 5 от ЗРАСРБ. Доколкото става въпрос за доцентско място за военнослужещ, изпълнени са и всички изисквания, съдържащи се в заповедта на Министъра на отбраната, с която е обявен конкурсът.

2. Данни за кандидата, учебната и преподавателската му дейност, включително лични впечатления от него

След завършване на военното си образование през 1993 г. във Висшето военно общовойсково училище „Васил Левски“ – гр. Велико

Търново Даниел Берчев получава магистърска степен по право от ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“ през 2009 г.

През 2017 г. защитава докторска дисертация в Юридическия факултет на същия университет на тема „Изследване на правноприложимите аспекти при мироопазващи операции на ООН“. Присъдена му е образователна и научна степен „доктор“ в професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Международно право и международни отношения“. В качеството си на член на катедра „Публичноправни науки“ на Юридическия факултет на ВТУ държа да отбележа и потвърдя факта, че Даниел Берчев представи дисертационния си труд в края на първата година, т.е. две години преди крайния срок за завършване на докторската програма. Само по себе си това е атестат за професионалните, а и личните му качества.

След 2000 г. д-р Берчев непрестанно повишава професионалната си квалификация, което е видно от списъка на завършените курсове, приложен към автобиографията. Сред тях са курсът за обучение на инструктори по операции по поддържане на мира и семинарът по международно хуманитарно право и права на човека. Професионалната кариера на кандидата като военнослужещ, а от 2018 г. до днес и като главен асистент, развиващ научно-изследователска дейност, се осъществява изцяло в Националния военен университет, където е заемал различни длъжности – от командир на взвод и рота, през тактически ръководител, началник на сектор, началник на отделение до началник на служба „Военно обучение“. Към момента той е главен асистент в секция „Научноизследователска дейност“ на Института по научноизследователска и иновационна дейност.

Що се отнася до учебната и преподавателската дейност на кандидата, трябва да се отбележи, че още от 2002 г. той е бил помощник – ръководител на курсове, проведени в НВУ с участие на представители на чуждестранни сили за сигурност. Впоследствие участва в разработването на проекти на държавни образователни изисквания за професията „сержант“; в изготвянето на редица регламентиращи документи като вътрешните

правила относно управление на цикъла на обществените поръчки в НВУ; методиката за отчитане мнението на обучаемите за учебния процес и административното обслужване в НВУ; Правилника за дейността на Института за научноизследователска и иновационна дейност на НВУ.

През 2021 г. е ръководител на екип за управление на проект във връзка с лансиране на списание в областта на сигурността и отбраната като официално научно издание на НВУ. Участвал е като експерт в екип за изпълнение на проект за въвеждане на магистърска програма по аутсорсинг и киберсигурност в ЮЗУ.

Д-р Берчев има издаден учебник в съавторство по управление на интелектуалната собственост, като и учебно пособие за оцеляването на личния състав от военните формирования в екстремални условия – отново в съавторство. Самостоятелно е подготвил лекционни курсове, придружени от дидактически материали, по няколко учебни дисциплини – международно публично право, международно хуманитарно право, право на ЕС. През 2019 г. началникът на НВУ утвърждава негова учебна програма по международно хуманитарно право за подготовка на екип от съветници в Кандахар. В периода 2013 – 2018 г. Даниел Берчев участва в провеждането на комплексни тактически занятия и учения.

Конкретната учебна дисциплина, по която по настоящия конкурс е предвидена учебна натовареност от 134 часа, приведени към упражнения, е международно публично право. Към момента кандидатът продължава да провежда занятия с курсанти и студенти по учебната дисциплината „Международно публично право“, както и занятия по международно хуманитарно право с военнослужещи, подготвящи се за мисии.

Професионалната биография на д-р Берчев оставя впечатление за последователно развитие, задълбочена и непрекъснато надграждаща се подготовка в сферата, в която са научните му интереси. На мнение съм, че с времето е натрупал значителен опит и умения на работоспособен и компетентен преподавател. Нещо повече – в качеството си на експерт е

допринесъл в съществена степен за усъвършенстването на образователния процес в НВУ. В този смисъл оценявам положително учебно-преподавателската дейност на кандидата за академичната длъжност „доцент“.

Имам и лични наблюдения и впечатления от д-р Даниел Берчев от времето на разработването и защитата на докторската му дисертация във ВТУ. Той се отличава като много амбициозен, възприемчив и добросъвестен изследовател, които е готов непрекъснато да учи и да се усъвършенства, поставяйки си сам високи стандарти. Изключително коректен и диалогичен е в колегиалните си отношения. Нямам съмнения за високото качество на бъдещата му работа.

3. Обща характеристика на научните трудове, представени за участие в конкурса

3.1. Оценка на обема и структурата на представената научна продукция – изпълнение на количествените изисквания

Даниел Берчев е представил за рецензиране общо 21 публикации по номенклатурната специалност, от които авторските научни трудове са 13, а тези в съавторство – 8, с общ обем от 1050 страници.

Доколкото учебникът и учебното помагало, чиито съавтор е д-р Берчев, са доказателство за учебно-преподавателската му дейност, а книгата, озаглавена „Правноприложими аспекти при мироопазващи операции на ООН“, е публикувана на базата на защитения от него дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, приемам за рецензиране публикуваната монография „Обща политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз“, която представлява хабилитационния труд на кандидата, както и 16 други научни публикации (доклади от научни конференции и статии, като два от докладите са на английски език), които са пряко свързани с темата и направлението на обявения конкурс. Трудовете, приети за рецензиране, не повтарят

публикациите, предоставени за придобиване на образователната и научна степен „доктор“. Те са в общ обем от 485 страници. Могат да бъдат разделени най-общо и донякъде условно в три тематични направления:

- Европейският съюз и проблемите на сигурността и отбраната (представени са една рецензирана монография и 8 публикации);
- Проблеми на международното публично право и в частност на международното хуманитарно право през призмата на мироопазващите операции и сили на ООН (представени са 3 публикации);
- Проблеми на обучението на курсантите и методиката на висшето военно образование по посока на усъвършенстването му (представени са 5 публикации).

Заклучението ми е, че по обем, структура и тематична насоченост представената научна продукция отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“ в НВУ.

3.2. Оценка на съдържанието на монографичния труд, приносите и значимостта на всички научни публикации

Акцентът в рецензията ще бъде поставен върху хабилизационния труд и публикациите по първото направление.

В специализираната научна литература са рядко явление изследвания, които изучават своя предмет едновременно през призмата на правото, международните отношения и военното дело. Такова изследване е монографията на д-р Даниел Берчев, посветена на общата политика за сигурност и отбрана на Европейския съюз. Трудът е в обем от 306 страници с богат научен апарат под формата на 859 бележки под линия и е разработен въз основа на 188 източника. Тези данни сами по себе си разкриват добросъвестността, задълбочеността и осмисления подход на автора към разглежданите проблеми.

Предмет на изследване в монографията са всички възможни аспекти (исторически, правни, политически, институционални, стратегически и военни) на европейското сътрудничество в областта на сигурността и отбраната, прераснало в обща политика. Изследователската задача също впечатлява със своята амбициозност – критично да се проучи и анализира, най-вече чрез анализ на първичното и вторичното право на ЕС, както и на други ключови политически документи на Съюза, процеса по формиране и трансформация на ЕПСО (Европейска политика за сигурност и отбрана) в ОПСО (Обща политика за сигурност и отбрана), като е отчетено въздействието на всички ендогенни и екзогенни фактори.

Към първите могат да се отнесат: логичното „преливане“ от икономическа към политическа и дори военно-отбранителна интеграция с оглед претенциите на ЕС за реална тежест в международните отношения и стратегическа отговорност в областта на сигурността; противоборството във възгледите между държавите, които държат на атлантическата връзка, и тези, които се стремят към еманципация от НАТО; липсата в продължение на десетилетия на нормативна база на политическото сътрудничество въпреки стремежа на Съюза към собствената отбранителна идентичност още от старта на интеграционния процес; чувствителността на държавите членки по въпросите на сигурността и отбраната и резервирането им в тяхната изключителната компетентност. Изведени са комплексните характеристики на ЕПСО и е потвърден строго междуправителственият ѝ характер.

Екзогенните причини включват изграждането на нова многополюсна система на международните отношения след края на Студената война, в която ЕС търси своето място при отчитане на заплахите за собствената му сигурност и чрез изграждане на автономен оперативен потенциал; протичащите процеси на глобализация и интернационализирането на редица вътрешнодържавни конфликти; превръщането на сигурността в неделима категория; обвързването на вътрешната и външната сигурност в

свят на все по-сложни и нови заплахи за сигурността; все по-голямо ограничаване на ролята на НАТО и загубата на фактическия монопол на НАТО върху мироопазващите операции в евроатлантическия регион след създаването на сили за бързо реагиране на ЕС.

В структурно, а и в съдържателно отношение, трудът е логичен, последователен, изчерпателен. В глава първа в хронологичен порядък се проследява зараждането след Втората световна война и развитието на сътрудничеството между западноевропейските държави в областта на сигурността и отбраната, за да се стигне до въвеждането на общата външна политика и политика на сигурност на ЕС с Договора от Маастрихт. По такъв начин е поставена необходимата историческа рамка и е дадена отправна точка за анализа в следващите глави. Концептуалното и теоретично осмисляне е намерило място в раздела за глобализацията и ролята ѝ за осъзнаване от ЕС на интересите му в областта на сигурността и отбраната.

Глава втора е посветена на същинското изграждане на ЕПСО (от първата половина на 90-те год. на 20 век до приемането на Договора от Амстердам); развитието на правната ѝ уредба, изграждането на специални органи и институции, ангажирани с европейската отбрана и сигурност, приемането на правила за условията и реда за провеждане на военни операции (от Договора от Амстердам до Договора от Ница); интегрирането на ЗЕС в ЕС, изработването на собствена стратегия за сигурност и практическото осъществяване на ЕПСО чрез провеждането от ЕС на операции по управление на кризи като самостоятелен играч в международните отношения и субект по смисъла на глава VIII „Регионални споразумения“ от Устава на ООН (от Договора от Ница до Договора от Лисабон).

Глава трета анализира превръщането на ЕПСО в ОПСО и ролята на ревизията от Лисабон за тази трансформация. След 2009 г. започва съвременният етап на развитие на ОПСО, който с характеризира с усъвършенстване на правната ѝ база и постигане на сътрудничество включително във военно-техническата сфера.

В заключение мога да посоча, че Даниел Берчев е постигнал своята изследователска цел. Задвижил е зъбчатите колела на анализа, за да разкрие в пълнота и със задълбоченост механизмите за формиране, развитие и функциониране на политиката на ЕС в областта на сигурността и отбраната, така че от плахи опити и опипване на националните чувствителни почви да се стигне до обща политика, клауза за взаимопомощ и провеждането днес на военни, цивилни и гражданско-военни операции на три континента.

Успял е също така в намерението си да представи своята балансирана позиция. Това намира израз например в констатацията, че ЕС се превръща във все по-автономен участник в областта на сигурността и отбраната, което обаче не трябва да се разглежда като негова стратегическа независимост от САЩ и НАТО, а като възможност да предложи съвместим с НАТО подход към сигурността. Съгласна съм с изводите на автора, че ОПСО е „уникален феномен, появил се с края на Студената война“ и че „е от най-динамично развиващите се области на европейска интеграция и сътрудничество на държавите-членки на Съюза“.

Смятам, че монографията на д-р Берчев отговаря на критериите за хабилитационен труд и запълва празнота в българската специализирана литература по отношение на разглеждането и многоаспектния анализ на ОПСО. Освен това допълва съчиненията, посветени на външната дейност на ЕС. Актуалността на монографията е извън всякакво съмнение. Безспорна е и нейната практическа приложимост, включително за преподаването по проблеми на сигурността във висши учебни заведения.

Що се отнася до публикациите, систематизирани от мен по първото тематично направление, мога да обобщя, че те съдържат задълбочен анализ на интересите, стратегията и политиката на ЕС в областта на сигурността и отбраната от гледна точка на формирането и историческото развитие на ОПСО, релевантните факторите на международната среда, опитите за изграждане на самостоятелен оперативен капацитет на ЕС и за „еманципация“ от НАТО при отчитане на значението и обективната

необходимост от институционално взаимодействие с Алианса.

Въз основа на прегледа на съдържателната характеристика на научната продукция на д-р Берчев, може да се направи извод за целенасочеността и завършеността на научните му интереси, за способностите му като анализатор и автор, както и за убедителното му присъствие в научния дебат по темите от областта на конкурса. Той притежава умения да систематизира и анализира, да следва логическа последователност в изложението, да формулира и аргументира своите тези, да се изразява ясно и достъпно.

Приемам представената от кандидата справка за оригиналните научни и научно-приложни приноси в неговите публикации. Приносите са формулирани точно, като акуратно са отнесени към две направления. Първото е свързано с натрупване на теоретични знания особено в областта на политика за сигурност и отбрана на ЕС и в този смисъл – с доразвиване на българската наука и обогатяване на българската специализирана литература чрез цялостни и завършени изследвания. Второто направление има отношение към надграждане на съществуващи знания най-вече във връзка с професионалното обучение на курсантите в НВУ „Васил Левски“.

Приносите могат да бъдат търсени предимно в направените авторски анализи и обобщения по актуални теми, в аргументираната обосновка на позиции по противоречиви въпроси, в критичното осмисляне на документи, международноправни инструменти, източници на първичното и вторичното право на ЕС, в изясняването на правни конструкции, в правеното на предложения *de lege ferenda*.

Единствената ми забележка засяга твърдението в справката (т. 2.4) за недостатъчния брой изследвания в европейската научна литература. Това със сигурност е вярно за съчетаването на различни подходи (правни, международноправни, политологични и военни), какъвто е научно-изследователският метод на д-р Берчев. По проблемите на ОПСО на ЕС има многобройни публикации в чуждестранната литература, които авторът сам

е идентифицирал в библиографската справка към монографията си. Същевременно съм съгласна, че неговото монографично изследване запълва празнота в българската специализирана литература.

Общият ми извод е, че по тематични направления, съдържание, научни и научно-приложни приноси представените и рецензирани публикации са в обхвата на научната специалност, по която е обявен конкурсът, и отговарят на критериите за хабилитация.

4. Заключение

Като имам предвид нормативно определените критерии и показатели за заемане на академичната длъжност „доцент” и в резултат на оценката на научно-изследователската работа с безспорни качества и на преподавателската дейност на д-р Берчев, на основание чл. 26, ал. 3 от ЗРАСРБ давам положителна оценка на кандидатурата му и убедено предлагам на научното жури да приеме решение, с което да предложи гл. ас. д-р Даниел Стоянов Берчев да бъде избран да заеме академичната длъжност „доцент“ по настоящия конкурс в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, научна специалност „Военнополитически аспекти на сигурността“ за нуждите на НВУ „Васил Левски”, Институт „Научноизследователска и иновационна дейност”, секция „Научноизследователска дейност”.

София,
1.08.2022 г.

Рецензент:

/доц. д-р Мариета Рабохчийска/

REVIEW

by

Assoc. Prof. Marieta Hristova Rabohchiyska, PhD,

Associate Professor in the area of higher education 3. Social Science, Economic Science and Law, professional field 3.3. Political Science at Sofia University “St. Kliment Ohridski”

and Associate Professor in the area of higher education 3. Social Science, Economic Science and Law, professional field 3.6. Law at St. Cyril and st. Methodius University of Veliko Tarnovo

under a competition for the academic position of an Associate Professor in the area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.1. National Security and scientific specialty Military and Political Problems of Security,

announced by Order No. OX-332/06.04.2022 of the Minister of Defence and promulgated in State Gazette No. 31/19.04.2022

of the candidate: Lt. Col. Assist. Prof. Eng. Daniel Stoyanov Berchev, PhD

1. Information on the competition

The competition for an Associate Professor in the area of security and defence, the field of national security and in particular — the military and political aspects of security – was announced for the needs of the Research Section of the Research and Innovation Institute at Vasil Levski National Military University (NMU) for a member of the armed forces.

By Order No. RD-02-731/09.06.2022 of the Commandant of the National Military University “Vasil Levski”, a scientific jury was appointed which held its first session on 28 June 2022. I was designated as an external member of the said jury and entrusted with the preparation of a review.

Only one candidate – Assist. Prof. Daniel Berchev, PhD – has submitted documents for participation in the competition for an associate professor. The set of materials he presented is impeccable and complete. The jury has qualified his candidacy as admissible.

In the course of the procedure or prior to its launching, no plagiarism reports have been filed and no plagiarism has been proven regarding the scientific works

of the candidate who has also been registered in NACID's Public Register of Academic Staff and Defended Dissertations.

Dr. Berchev has enclosed two referential declarations: by means of the first, he proves the fulfilment of the minimum national requirements (435 points in total out of the exigible minimum of 400) and by the second — the fulfilment of the additional requirements of the NMU for holding the academic position of an associate professor provided for in Article 30, Item 7 of the Rules for Selection and Development of the Academic Staff at Vasil Levski NMU, and listed in Annex 5 thereto (177 points in total out of the required minimum of 150 points). A careful comparison reveals that there is no overlap in content under the different headings in the references and, in this sense, there is no repetition of evidence of the fulfilment of the two types of requirements. On the contrary, it is clear from both documents that, as an author, including of publications of practical and applied nature, Dr. Berchev enjoys a high degree of citability.

An explicit conclusion may be drawn that the procedure has been launched and unfolds in conformity with the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRBA) and the Regulations for its application its Implementing Rules, as well as with the Rules for Selection and Development of the Academic Staff at Vasil Levski NMU. It is apparent from the documents submitted that Daniel Berchev meets the minimum national requirements under Article 2b, Paragraphs 2, 3 and 5 of the DASRBA established through the Regulations for its application, as well as meets requirements stipulated in Article 24, Paragraph 1, Items 1, 2, 3 and 5 of the DASRBA. In so far as the associate professor position is intended for a member of the armed forces, all the requirements provided for in the order of the Minister of Defence whereby the competition was announced have also been met.

2. Information on the candidate, his pedagogical and teaching activities, including personal impressions of him

After completing his military education in 1993 at Vasil Levski Higher Military School – Veliko Tarnovo, Daniel Berchev received a master's degree in law from St. Cyril and st. Methodius University of Veliko Tarnovo in 2009.

In 2017, he defended a doctoral dissertation on the topic “Research of legally applicable aspects of UN peacekeeping operations” at the Law Faculty of the same University. He was awarded the educational and scientific degree “Doctor” in the professional field 3.6. Law, scientific specialty International Law and International Relations. In my capacity as a member of the Department of Public Law of the Faculty of Law at the University of Veliko Tarnovo, I would like to note and confirm the fact that Daniel Berchev presented his dissertation at the end of the first year, i.e. two years before the deadline for completing his doctoral programme. This in itself is a testimonial for his professional and personal qualities.

Since 2000, Dr. Berchev has continuously enhanced his professional qualification, as it is apparent from the list of completed courses attached to the curriculum vitae. These include the training course for instructors in peacekeeping operations and the seminar on international humanitarian law and human rights. The applicant's professional career as a serviceman, and since 2018 to this day – as an Assistant Professor performing research activities, has been carried out entirely at the National Military University where he has held various positions — starting as a platoon and company commander, through a tactical commanding officer, head of department, head of section, to head of the Military Training Service. Currently, he is a Chief Assistant Professor at the Research Section of the Research and Innovation Institute.

As regards the candidate's pedagogical and teaching activities, it should be noted that, ever since 2002, he has assisted the leading lecturers in courses held at the NMU with the participation of representatives of foreign security forces. Subsequently, he has taken part in the elaboration of draft state educational

requirements for the profession of “sergeant”; in the preparation of a number of regulatory documents such as the internal rules regarding the management of the public procurement cycle at the NMU; the methodology for taking into account the trainees’ opinion on the educational process and the administrative service at the NMU; the Rules of Procedure of the Research and Innovation Institute of the NMU.

In 2021, he was the head of a project management team in connection with the launch of a periodical in the field of security and defence as an official scientific publication of the NMU. He has participated as an expert in a team to implement a project for introducing a Master’s programme in Outsourcing and Cybersecurity at the Southwest University “Neofit Rilski”.

Dr. Berchev has published a textbook in co-authorship on intellectual property management, as well as a training manual, again in co-authorship, for the survival of personnel of military formations in extreme conditions. He has developed on his own lecture courses, accompanied by didactic materials, in several academic disciplines – public international law, international humanitarian law, EU law. In 2019, the Commandant of the NMU approved his syllabus in international humanitarian law for the training of a team of advisers in Kandahar. From 2013 to 2018, Daniel Berchev participated in the conduct of complex tactical classes and exercises.

The specific academic course for which a study load of 134 classes equaled to seminars has been provided for under this competition is public international law. Currently, the candidate continues to conduct classes with cadets in the academic discipline “Public International Law”, as well as classes in international humanitarian law with military personnel preparing for missions.

Dr. Berchev’s professional biography leaves the impression of consistent development, thorough and constantly upgrading training in the field of his scientific interests. I am of the opinion that over time he has gained considerable experience and skills as a capable and competent lecturer. Moreover, as an expert, he has contributed significantly to the improvement of the educational process at

the NU. In this sense, I evaluate highly the pedagogical and teaching activities of the candidate for the academic position of associate professor.

I also have personal observations and impressions of Dr. Daniel Berchev from the time of the elaboration and defence of his doctoral thesis at the University of Veliko Tarnovo. He stands out as a very ambitious, receptive and conscientious researcher who is ready to learn and improve continuously setting high standards for himself. He is a person of utmost integrity and exceptionally prone to dialogue with his colleagues. I have no doubts about the high quality of his future work.

3. General overview of the scientific works submitted for participation in the competition

3.1. Evaluation of the amount and structure of the presented scholarly output – fulfilment of the quantitative requirements

Daniel Berchev has submitted for review a total of 21 publications under the nomenclature specialty, out of which 13 are authored scholarly works and 8 are co-authored, amounting to 1050 pages.

In so far as the textbook and the teaching manual, co-authored by Dr. Berchev, serve as evidence of his pedagogical and teaching activities, and the book entitled “Legally Applicable Aspects of UN Peacekeeping Operations” was published on the basis of the dissertation he defended for the award of the educational and scientific degree “Doctor”, I accept for review the published monograph entitled “Common Security and Defence Policy of the European Union”, which in fact constitutes the candidate’s habilitation work, as well as 16 other scholarly publications (scientific conference reports and articles; two of the reports are in English), which directly relate to the topic and the field of the announced competition. The works accepted for review do not repeat the publications submitted for obtaining the educational and scientific degree of doctor. The said works amount to a total of 485 pages. They may be broadly and somewhat conditionally divided into three thematic areas:

- The European Union and security and defence issues (one peer-reviewed monograph and 8 publications are presented);
- Problems of public international law, in particular international humanitarian law, through the prism of UN peacekeeping operations and forces (3 publications are presented);
- Problems of the training of cadets and higher military education methodology as regards its improvement (5 publications are presented).

My conclusion is that in terms of amount, structure and thematic focus, the presented scholarly output meets the requirements to hold the academic position of an associate professor at the NMU.

3.2. Evaluation of the content of the monographic work, the contributions and the relevance of all scholarly publications

The emphasis of the review will be put on the habilitation work and publications within the first thematic area.

In the specialized scholarly literature, studies that examine their subject simultaneously through the prism of law, international relations and military affairs are a rare phenomenon. Dr. Daniel Berchev's monograph dedicated to the common security and defence policy of the European Union is such a research. The work consists of 306 pages with a rich critical apparatus in the form of 859 footnotes and has been elaborated on the basis of 188 sources. This information in itself reveals the author's good faith, thoroughness and thoughtful approach to the problems under consideration.

The subject of research in the monograph includes all possible aspects (historical, legal, political, institutional, strategic and military) of European cooperation in the field of security and defence, which has evolved into a common policy. The research task is also impressive as regards its ambition – to explore and analyse in a critical manner, notably by means of an analysis of EU primary and secondary law, as well as of other key Union policy documents, the process

of shaping and transforming ESDP (European Security and Defence Policy) into CSDP (Common Security and Defence Policy), taking into account the impact of all endogenous and exogenous factors.

The former may be referred to the logical “transfusion” from economic to political and even military and defence integration in view of the EU’s claims for real weight in international relations and strategic responsibility in the field of security; the confrontation of views between countries that adhere to the Atlantic link and those seeking emancipation from NATO; the lack for decades of legal basis of the political cooperation despite the Union’s aspirations to its own defence identity ever since the launching of the integration process; the sensitivity of Member States in matters of security and defence and retaining those matters within their exclusive competence. The complex characteristics of ESDP have been identified and the strictly intergovernmental character of the policy has been confirmed.

The exogenous factors include the construction of a new multipolar system of international relations after the end of the Cold War, in which the EU seeks its place by considering threats to its own security and by attempts to build an autonomous operational potential; the ongoing globalisation processes and the internationalisation of a number of intra-state conflicts; making security an indivisible category; linking internal and external security in a world of increasingly complex and new security threats; an increasing limitation of NATO’s role and the loss of NATO’s de facto monopoly on peacekeeping operations in the Euro-Atlantic region following the creation of an EU rapid response force.

In terms of structure and content, the monographic work is logical, consistent, exhaustive. The first chapter chronologically follows the emergence, after the Second World War, and the development of cooperation between the Western European countries in the field of security and defence leading to the the introduction of the EU’s common foreign and security policy by the Maastricht Treaty. In this way, the necessary historical framework is put in place and a

starting point is given for the analysis in the following chapters. Conceptual and theoretical reflections may be found in the section on globalisation and its role for the EU's awareness of its security and defence interests.

The second chapter is dedicated to the actual construction of ESDP (from the first half of the 1990s to the adoption of the Treaty of Amsterdam); the development of its legal framework, the establishment of special bodies and institutions involved in European defence and security, the adoption of rules governing the terms and conditions for the conduct of military operations (from the Treaty of Amsterdam to the Treaty of Nice); the integration of the WEU into the EU, the elaboration of its own security strategy and the practical implementation of ESDP through the EU's conduct of crisis management operations as a stand-alone player in international relations and an entity within the meaning of Chapter VIII 'Regional Agreements' of the UN Charter (from the Treaty of Nice to the Treaty of Lisbon).

The third chapter analyses the transformation of ESDP into CSDP and the role of the Lisbon revision in this transformation. After 2009, the modern stage of CSDP development began, which is characterized by the improvement of its legal basis and the achievement of cooperation, including in the military-technical sphere.

In conclusion, I would like to point out that Daniel Berchev has achieved his research goal. He has set the gears of analysis in motion to fully and thoroughly reveal the mechanisms for shaping, developing and implementing the EU security and defence policy, so that Member States can walk the way from timid attempts and probing sensitive national grounds to a common policy, a mutual assistance clause and the conduct today of military, civilian and civil-military operations on three continents.

He has also succeeded in his intention to present his unbiased point of view. This is reflected, for example, in the finding that the EU is becoming an increasingly autonomous actor in the field of security and defence, which, however, should not be seen as its strategic independence from the US and NATO,

but as an opportunity to offer a NATO-compatible approach to security. I agree with the author's conclusions that the CSDP is "a unique phenomenon that emerged at the end of the Cold War" and that "it is one of the most dynamically developing areas of European integration and cooperation between the EU's Member States".

I believe that Dr. Berchev's monograph meets the criteria for a habilitation work and fills a gap in the Bulgarian specialised literature regarding the examination and multifaceted analysis of CSDP. Furthermore, it complements research works dedicated to the EU's external action. The relevance of the monograph is beyond any doubt. Its practical applicability is also indisputable, including for the purpose of teaching security issues at higher education institutions.

As regards the publications I have placed within the first thematic area, I can summarize that they contain an in-depth analysis of the EU's interests, strategy and policy in the field of security and defence in terms of the formation and historical development of the CSDP, the relevant factors of the international environment, the attempts to build an autonomous EU operational capacity and to "emancipate" from NATO taking into account the importance and the objective need for institutional interaction with the Alliance.

Based on the review of the content of Dr. Berchev's scholarly output, conclusions may be drawn regarding the purposefulness and completeness of his scientific interests, his capabilities as an analyst and author, as well as his convincing presence in the scientific debate on the topics of the competition. He has the skills to systematise and analyse, to be logical in his writings, to formulate and substantiate his own assertions, to express himself in a clear and intelligible way.

I accept the reference submitted by the candidate for the original scientific and scientific-applied contributions in his publications. They formulated in a precise manner being accurately divided in two groups. The first one relates to the accumulation of theoretical knowledge especially in the field of the EU's security

and defence policy and, in this sense, to the further development of Bulgarian science and enrichment of the Bulgarian specialised literature through comprehensive and complete research. The second group encompasses contributions relating to the upgrading of existing knowledge, especially in connection with the vocational training of cadets at Vasil Levski NMU.

The contributions may be identified mainly in the author's analyses and general conclusions on current topics, in the reasoned justification of positions on controversial issues, in the critical consideration of documents, international legal instruments, sources of EU primary and secondary law, in the clarification of legal notions, in the making of proposals *de lege ferenda*.

My only remark concerns the statement in the reference (item 2.4) about the insufficient number of studies in the European scholarly literature. This is certainly true for the combination of different approaches (from the perspective of law, international law, political science and military science) as is Dr. Berchev's research method. There are numerous publications in foreign literature on issues of the EU's CSDP. They have been identified by the author himself in the bibliographical reference to his monograph. At the same time, I agree that his monographic study fills a gap in the Bulgarian specialised literature.

My general conclusion is that, in terms of thematic areas, content, scientific and scientific-applied contributions, the presented and reviewed publications fall within the scope of the scientific specialty of the announced competition and meet the criteria for habilitation.

4. Conclusion

Taking into account the statutory criteria and indicators for holding the academic position of an associate professor and as a result of the evaluation of Dr. Berchev's research work manifesting undisputed qualities and of his teaching activities, on the grounds of Article 26, Paragraph 3 of the DASRBA, I hereby make a positive assessment of his candidature and I strongly suggest to the scientific jury to adopt a decision to propose that Assist. Prof. Daniel Stoyanov

Berchev, PhD, be selected to hold the academic position “Associate Professor” under this competition in the area of higher education 9. Security and Defence, professional field 9.1. National Security, scientific specialty Military and Political Aspects of Security for the needs of Vasil Levski NMU, Research and Innovation Institute, Research Section.

Sofia,

1.08.2022

Reviewer:

/Assoc. Prof. Marieta Rabohchiyska, PhD/